

“El que proposem és més propi d'un moviment d'alliberament nacional”

Francesc Homs i Molist (1969, Vic, Osona) és diputat per CiU i secretari executiu de Convergència. És un dels principals responsables del procés de debat intern que CDC ha obert per proposar una reformulació del catalanisme.

Què cal refundar al catalanisme?

—En repassar els propòsits fundacionals del catalanisme de fa 150 anys, observem que en part s'han complert. Per exemple, el catalanisme s'havia plantejat la regeneració d'Espanya. Doncs ja és absolutament regenerada. I tampoc no cal tirar-se més cendra sobre, perquè també n'hem tret profit com a país. Però ara el catalanisme s'ha de plantejar un full de ruta, que permeti situar Catalunya al món. I en tenim més possibilitats ara que no pas fa un segle.

—I la casa gran farà aquest full de ruta o és el full de ruta?

—Al nostre país, crec que d'una manera molt transversal, hi ha la sensació que falta lideratge, organització i projecte. Des de Convergència, amb la idea de *casa gran* volem oferir, no en exclusiva però, aquests tres punts.

—Oferiu lideratge, que imagino que el teniu en Artur Mas i en CiU...

—Sí, però el lideratge no el limitem només a les individualitats.

—Però, en principi, per a vosaltres, el lideratge seria clar. L'organització seria Convergència?

—Voldria introduir l'aclariment que l'organització que oferim és Convergència, però en el sentit originari de la proposta, és a dir, de moviment, més que no pas de partit. De fet, allò que proposem, en vista del moment històric que vivim de refundació del catalanisme, és més propi d'un moviment d'alliberament nacional, que no pas d'un partit polític enquadra- ble en

l'eix clàssic, que va de dreta a esquerra. Convergència continua essent això. El dia que deixi de tenir sentit que algú es planteji a Catalunya un projecte integral de país en què la prioritat sigui el catalanisme i res més, Conveniència deixarà de tenir sentit. Perquè la resta de partits són enquadra- bles, fan opció en l'eix esquerra-dreta, des d'Unió a Iniciativa per Catalunya. Convergència és una *rara avis*, en aquest sentit, que ens comportem més com a moviment, que com a partit convencional.

—Què hi ha de diferent entre la casa gran i el pal de paller de Pujol?

—De diferència organitzativa no n'hi ha cap més que aquelles que requereixen els temps moderns. Des del punt de vista dels objectius ens hem de situar en el propòsit de la refundació. I aquí sí que el catalanisme ha de fer un plantejament més explícit, més clar. No em correspon a mi de fer la proposta, ja ho farà Mas el dia 20, però per exemple, com apuntàvem abans, per comptes de regenerar Espanya, ara correspon de situar Catalunya al món, sense cap mena de límit. Això vol dir considerar, tractar i veure Catalunya com una nació. I actuar com a tal.

—Amb un estat propi?

—El que cal és dedicar-se a construir nació. Costa d'imaginar un estat sense nació. Hi ha nacions sense estat, però no al revés. Aquest és l'esforç que cal, construir nació i mirar com guanyem simpaties en el terreny de la identitat nacional catalana, entre aquella gent que no sent Catalunya com a nació.

—I es pot construir nació sense estructures d'estat? De fet, Espanya no ha construït nació amb l'estat?

—Precisament, és un bon exemple. Espanya ha construït nació perquè tenia un projecte nacional molt clar. És clar que necessites instruments jurídics, però no ens creguéssim que la solució als nostres mals vindria de tenir ara un estat. Hi ha estats en decadència simplement perquè no tenen projecte.

Dit d'una altra manera, fins que a Catalunya no entenguem que el debat entre dretes i esquerres ens divideix com a nació, no podrem començar a fer més passes en la línia de poder tenir estat. Imaginem que a Espanya li treuen les estructures d'estat; el debat entre dreta i esquerra s'acabaria en segons! Aquí hem invertit les prioritats. Em deixen perplex aquests teòrics del catalanisme que mantenen que cal un partit catalanista de centre-esquerra i un altre de centre-dreta. Això és un error monumental, no funciona.

—La diferència de la Convergència de fa trenta anys i la d'ara és que l'objectiu, com a moviment sobiranista, és adquirir l'estructura d'estat, a partir de la creació de la nació?

—Primer, calia aconseguir institucions d'autogovern. Ara cal dotar-les de contingut i tenir capacitat de decisió.

—Capacitat de decisió o dret de decidir són conceptes que ara s'utilitzen molt al catalanisme. En el vostre cas com el concreteu?

—N'hem de dir estat propi? Doncs diguem-ne estat propi, m'és igual. Ens podem perdre en aquesta discussió, però amb això no convencerem ningú dels que no estan convençuts. Què és primer, l'ou o la gallina? Crec que l'ou, és a dir, el projecte nacional que engresqui i generi adhesions. Si continuem com ara, perdem la batalla. Per això hem de fer pinya.

Com deia, hem de seguir un esquema de moviment d'alliberament nacional,

de fer pinya la gent que fem plantejament catalanista i d'alliberament de la nostra nació. I d'oferir un projecte atractiu a tots els qui ara no el fan. I hem de comportar-nos com a nació, i observar Espanya com a nació. De manera que, des del catalanisme, si optem pel pacte com a praxi política, haurem de pactar amb el representant de torn de la nació espanyola, i no ens haurà d'importar tampoc si és de dreta o d'esquerra. Els qui hi hem perdut, no fent-ho així, som els catalanistes. A partir del moment que hem decidit de no pactar amb un dels dos actors que pot haver-hi al capdavant de la nació espanyola ens hem tret capacitat de negociació. Sé que és delicat que jo ho digui... Entenguem-nos: no vull pactar amb el PP ni amb el PSOE. Però si com a nació volem pactar amb l'estat espanyol, o amb el francès, haurem de pactar amb qui hi hagi davant. Són errors clau del catalanisme aquests darrers anys: dividits, i lliurats a una sola opció a l'hora de negociar. Això ens ha tret força.

—**El projecte de casa gran intenta ser un element aglutinador, però de moment, des d'Unió, no hi han mostrat gaire interès.**

—Unió sí que és un partit que se situa en l'eix esquerra-dreta, amb un plantejament ideològic definit. Per tant, no tenen aquest esperit de moviment.

De tota manera, el que és rellevant és el que en alguna ocasió Duran ha dit que respecta aquesta proposta i que això de la *casa gran* és com el *pal de paller*. Doncs, bé, si el *pal de paller* ha estat prou bo per a anar trenta anys junts no veig per què ha d'haver-hi problema de continuar junts amb la *casa gran*.

—**Un dels objectius de la iniciativa és facilitar l'entesa entre dos partits nacionalistes, ERC i Convergència?**

—Home, és que és una obligació patriòtica. Si no, ens enfonsem com a país. Observem les eleccions els darrers quatre anys i les projeccions que es fan. La cosa és enquistada. I, què, sempre estarem així? Perquè jo veig que l'únic que es consolida en cotes de poder i d'imposició del projecte és el partit socialista! Home, doncs potser fem el negoci del Robert amb les cabres! Si encara hi hagués hagut un procés de substitució de CiU per ERC, doncs, mira... Però jo no hi veig aquest procés de substitució.

Ni jo ni ningú. Des del punt de vista patriòtic, no em sabia greu, perquè al capdavant l'important és que algú lideri això des de la perspectiva del país... Entenguem-nos, a mi no m'importaria votar Carod de president si hagués tingut una oferta atractiva, amb un suport electoral superior al de Convergència.

—**Però a CiU no ho veu tothom així. Duran i Lleida ha deixat clar que donaria prioritat a l'acord amb el PSC.**

—Home, en algun moment conjuntural també l'hauria pogut fer jo, aquest comentari. Però el fet és que vam treballar en el nou Estatut, en la qüestió del concert econòmic —després ells no hi van arribar—, vam posar-hi tota la qüestió dels drets històrics... Tot això ho vam fer la gent jove de CiU, amb les resistències de la gent *vella*, de la generació anterior. Per tant, vam anar portant CiU cap a un pacte amb ERC...

La nostra opció continua essent un acord nacional, ara i sempre. Però, en moments concrets, es poden plantejar coses diferents, sobretot després d'algunes ensarronades de determinada gent.

—**I amb la casa gran preteneu superar aquests recels?**

—Jo interpreto aquesta crida a la unitat com l'avantsala de posar-nos d'acord. No sobre un concepte genèric d'unitat, sinó sobre coses abastables, que suscitin amplis consensos. No dates que responen a dinàmiques internes, com això del 2014, que dins mateix d'Esquerra ho qüestionen. Coses a l'abast, a plantejar demà mateix.

—**I això es pot fer també amb CiU a l'oposició i ERC al govern?**

—Bé, llavors ens hem de posar d'acord tots on és l'ordre de prioritats de les coses. Si el catalanisme sap identificar un mínim comú denominador, que té una majoria sòlida darrere que hi està d'acord, s'ha d'actuar en conseqüència sempre. I en aquest cas, qui ha de decidir sobre això ha de ser ERC.

Però això ja vindrà. Ara, el que és urgent és concretar, des del catalanisme, què ens hem de proposar.

Enric Rimbau